

Sadržaj

EVIDENTIRANJE POSLOVNIH PROMJENA I UTVRĐIVANJE DOHOTKA

I. Poslovne knjige u obavljanju samostalne djelatnosti	I
1. Poslovne knjige u sustavu poreza na dohodak	I
1.1. Evidencija o nabavi i uporabi reproduksijskog i potrošnog materijala	2
2. Poslovne knjige u trgovini na malo	6
3. Poslovne knjige i evidencije u trgovini na veliko	7
II. Poslovni primici i poslovni izdaci	11
1. Opće odredbe o poslovnim primicima	12
1.1. Poslovni primici	13
1.2. Što se ne evidentira u Obrascu KPI kao poslovni primitak?	16
2. Opće odredbe o poslovnim izdacima	16
2.1. Poslovni izdaci	17
2.2. Što se ne evidentira u Obrascu KPI kao poslovni izdatak?	21
3. Obvezna davanja poreznih obveznika - poslovni izdaci	22
3.1. Uplaćeni doprinosi za obvezna osiguranja poreznog obveznika	22
3.2. Plaćeni doprinosi Hrvatskoj obrtničkoj komori	25
3.3. Plaćena članarina turističkoj zajednici	27
3.4. Plaćena spomenička renta	28
3.5. Plaćena naknada za korištenja općekorisnih funkcija šuma	30
3.6. Pregled evidentiranja pojedinih poslovnih primitaka i izdataka	31
4. Prolazne stavke	36
III. Obavljanje samostalne djelatnosti u sustavu PDV-a	39
IV. Izdavanje računa i fiskalizacija	51
1. Izdavanje računa poreznog obveznika – obveznika samo poreza na dohodak	51
2. Izdavanje računa poreznog obveznika – obveznika poreza na dohodak i PDV-a	52
3. Obveza fiskalizacije u samostalnoj djelatnosti	54
3.1. Obveznici fiskalizacije koji obavljaju promet i u gotovini	55
3.2. Interni akt	56
3.3. Sadržaj računa za promet u gotovini	59
3.4. Plaćanja u gotovu novcu između obveznika fiskalizacije	62
3.5. Polog utrška	63

V. Ulaganja i izuzimanja dobara	67
1. Ulaganja osobnih dobara	67
2. Izuzimanja dobara iz obrta	69
2.1. Izuzimanje dobara/usluga kod obrtnika obveznika poreza na dohodak	70
2.2. Izuzimanje dobara/usluga kod obrtnika obveznika poreza na dohodak i PDV-a	70
2.3. Izuzimanje za nepoduzetničke potrebe	73
2.3.1. Izuzimanje dobara i usluga za privatne potrebe obrtnika	73
2.3.2. Izuzimanje dobara i usluga bez naknade za privatne potrebe radnika	74
2.3.3. Porezno nepriznati manjkovi	74
2.4. Korištenje nabavljenih dobara i usluga za poduzetničke svrhe	75
2.4.1. Korištenje nabavljenih dobara za potrebe obavljanja djelatnosti	76
VI. Nabava dugotrajne imovine na financijski leasing	81
1. Pojam leasinga	81
2. Nabava imovine na financijski leasing	82
3. Primjeri evidentiranja nabavljene dugotrajne imovine na financijski leasing	84
4. Prijevremeni prestanak ugovora o financijskom leasingu	91
VII. Nabava dugotrajne imovine na operativni leasing	95
1. Pojam operativnog leasinga	95
2. Nabava imovine na operativni leasing	95
3. Primjeri evidentiranja nabavljene dugotrajne imovine na operativni leasing	97
VIII. Nabava osobnog automobila za osobni prijevoz i izdaci u svezi osobnog automobila	105
1. Nabava osobnog automobila	105
1.1. Nabava osobnog automobila u tuzemstvu	107
1.1.1. Nabava na kredit – zajam	108
1.1.2. Nabava od građanina	108
1.1.3. Nabava na financijski leasing	108
1.1.4. Nabava putem kompenzacije	109
1.1.5. Ulaganje privatnog osobnog automobila u samostalnu djelatnost	109
2. Stjecanje osobnog automobila iz EU	110
3. Uvoz osobnog automobila iz trećih zemalja	113
4. Izdaci poslovanja u svezi uporabe osobnog automobila	114
4.1. Izdaci amortizacije	114
4.2. Ostali izdaci u svezi s uporabom osobnog automobila obrtnika	116
4.3. Izdaci u svezi osobnog automobila u financijskom leasingu	117

4.4. Izdaci u svezi osobnog automobila u najmu ili operativnom leasingu	118
4.5. Izdaci u svezi uporabe rent-a car vozila	118
5. Izdaci u svezi uporabe privatnih osobnih automobila u službene svrhe	119
IX. Nabava i prodaja građevine evidentirane u Popisu dugotrajne imovine	125
1. Oporezivanje prometa građevina (nekretnina)	126
2. Nabava građevine za obavljanje obrtničke djelatnosti	127
2.1. Nabava od drugih poduzetnika	128
2.2. Nabava na zajam ili kredit	129
2.3. Nabava putem kompenzacije	130
2.4. Nabava od građana	131
2.5. Nabava na leasing	131
2.6. Izgradnja građevine u vlastitoj režiji	132
2.7. Ulaganje vlastite građevine u obrt	133
2.8. Nabava građevine na temelju ugovora o ortaštvu	135
3. Prodaja (otuđenje) građevine	136
3.1. Prodaja poduzetnicima	138
3.1.1. Prodaja na zajam	144
3.1.2. Prodaja putem kompenzacije	144
3.2. Prodaja građanima	145
3.3. Izuzimanje građevine za vlastite potrebe	145
3.4. Postupanje s građevinom kod likvidacije obrta	146
4. Općenito o otpisu (amortizaciji)	147
X. Predujmovi u poslovnim knjigama obrtnika	151
1. Primljeni predujmovi kod obrtnika - obveznika poreza na dohodak	151
2. Primljeni predujmovi kod obrtnika - obveznika PDV-a	151
2.1. Primljeni predujmovi za isporuke u tuzemstvu	152
2.1.1. Evidentiranje primljenih predujmova u poreznim evidencijama	155
2.1.2. Primljeni predujmovi u građevinarstvu	157
2.1.3. Primljeni predujmovi od građana za gotovinski promet	159
2.2. Primljeni predujmovi za isporuke unutar EU	159
2.3. Primljeni predujmovi za izvoz dobara	160
3. Dani predujmovi kod obrtnika - obveznika poreza na dohodak	160
4. Dani predujmovi kod obrtnika - obveznika i PDV-a	161
4.1. Dani predujmovi pri stjecanju dobara i usluga u EU	165
XI. Uporaba kreditnih kartica	171
1. Općenito o kreditnim karticama	171

2. Uporaba kreditnih kartica	172
2.1. Naplata od izdavatelja kreditne kartice	173
2.2. Naplata od inozemnih izdavatelja kreditne kartice	173
3. Evidentiranje naplate dobara i usluga prodanih na kreditne kartice	174
4. Evidentiranje kupnje dobara i usluga uz plaćanje kreditnim karticama	177
5. Evidentiranje kod poreznih obveznika koji nisu u sustavu PDV-a	180
XII. Obračunska plaćanja kod obrtnika	183
1. Kompenzacija (prijeboj)	183
2. Ustupanje potraživanja (cesija)	187
2.3. Assignacija (upućivanje)	191
2.4. Preuzimanje duga	193
XIII. Izdaci reprezentacije, reklame i darovanja	199
1. Evidentiranje izdataka za reprezentaciju	199
1.1. Obveznik PDV-a	200
2. Izuzimanje i reprezentacija	203
3. Promidžba (reklama)	206
4. Stjecanje i uvoz promidžbenog materijala	209
5. Izdaci darovanja za općekorisne djelatnosti	210
5.1. Donacije hrane	211
XIV. Pripreme radnje za utvrđivanje dohotka od samostalne djelatnosti	215
1. Popis imovine i obveza	215
1.1. Radnje u svezi popisa imovine i obveza	216
1.1.1. Pripreme radnje	216
1.1.2. Utvrđivanje stvarnog stanja od strane komisija za popis	218
1.2. Ostale radnje u svezi popisa	219
1.2.1. Dugotrajna imovina	219
1.2.2. Kratkotrajna imovina	220
1.2.3. Kratkoročne obveze	221
1.2.4. Izvješće o obavljenom popisu	222
1.2.5. Odlučivanje o izvješću o obavljenom popisu	222
1.3. Oporezivanje manjka, kala, rastepa, kvara i loma	223
1.4. Evidentiranje viškova i manjkova	224
1.4.1. Dopusnjeni kalo, rastep, kvar i lom	224
1.4.2. Prekomjerni rastep, kvar, lom, kalo i manjak	225
1.4.3. Rashodovanje dugotrajne imovine	226
1.4.4. Višak dobara	226
1.4.5. Nenaplaćena potraživanja	227

2. Obračun godišnje amortizacije u samostalnoj djelatnosti	227
2.1. Dugotrajna imovina	227
2.2. Obračun amortizacije dugotrajne imovine	228
2.3. Primjeri evidentiranja dugotrajne imovine u Obrascu DI i obračun amortizacije	230
XV. Privremena obustava obavljanja obrtničke djelatnosti	239
1. Razlozi privremene obustave	239
2. Obveze obrtnika u razdoblju privremene obustave	239
2.1. Evidentiranje primitaka i izdataka	240
2.2. Predujam poreza na dohodak	241
2.3. Obveze u svezi PDV-a	242
2.4. Doprinosi za mirovinsko i zdravstveno osiguranje vlasnika obrta	244
2.5. Obveze prema Hrvatskoj obrtničkoj komori	245
3. Primjer evidentiranja poslovnih događaja	245
XVI. Prestanak obavljanja obrtničke djelatnosti	251
1. Utvrđivanje dohotka u slučaju nastavka djelatnosti od strane stjecatelja	252
1.1. Obveze u svezi PDV-a	253
2. Utvrđivanje dohotka u slučaju prestanka djelatnosti od strane stjecatelja	256
2.1. Obveze otuđitelja	256
3. Prestanak zajedničke djelatnosti obrta	259
4. Likvidacija obrta	261
4.1. Poslovni primici i izdaci pri likvidaciji obrta	261
4.2. Utvrđivanje poslovnih primitaka i izdataka	263
4.2.1. Poslovni primici	263
4.2.2. Poslovni izdaci	265
4.3. Ostale napomene u svezi s likvidacijom obrta	265
4.4. Primjer utvrđivanja dohotka kod zatvaranja obrtničke djelatnosti	266
5. Pripajanje obrta trgovačkom društvu	267
XVII. Sezonsko poslovanje obrta	273
1. Djelatnosti koje se mogu obavljati kao sezonski obrti	273
2. Plaćanje doprinosa u sezonskom obrtu	275
2.1. Ostali doprinosi i članarine	277
2.1.1. Obvezni komorski doprinosi	277
2.1.2. Članarina turističkoj zajednici	278
3. Vođenje poslovnih knjiga za sezonske obrte	278
3.1. Evidencija o nabavi i uporabi reprodukcijanskog i potrošnog materijala	278
3.2. Izdavanje računa i obračun PDV-a	278
4. Utvrđivanje dohotka	279

XVIII. Mogućnost paušalnog oporezivanja dohotka od samostalnih djelatnosti	283
1. Paušalno oporezivanje dohotka	283
1.1. Uvjeti za ispunjavanje paušalnog oporezivanja dohotka	283
1.2. Domaća radinost i sporedno zanimanje	286
2. Prijava obrtnika u Registar poreznih obveznika	288
3. Visina godišnjeg paušalnog dohotka	289
3.1. Utvrđivanje paušalnog poreza na dohodak	289
3.2. Plaćanje paušalnog poreza	293
3.3. Smanjenje paušalnog poreza na dohodak	294
4. Plaćanje obveznih doprinosa	294
5. Poslovne knjige i evidencije	295
6. Ostalo o paušalnom oporezivanju	299
XIX. Prijelaz obveznika poreza na dohodak na porez na dobit	303
1. Promjena načina oporezivanja	303
1.1. Prestanak i nastavak djelatnosti	306
1.2. Promjene u obavljanju zajedničke djelatnosti	306
2. Sastavljanje početne bilance	307
3. Promjena statusa obveznika PDV-a	312
3.1. Obračun PDV-a po fakturiranoj realizaciji	312
3.2. Obračun PDV-a po naplaćenju realizaciji	313
4. Kako utvrditi dobit na kraju prve poslovne godine?	314
4.1. Pozicije koje povećavaju dobit	316
4.2. Pozicije koje umanjuju dobit	317
4.3. Utvrđivanje dobiti u prvoj godini poslovanja	317
5. Plaćanje predujmova poreza na dobit	319
6. Poduzetnička plaća	319
6.1. Obračun i isplata	320
6.1.1. Osnovice i stope za obračun doprinosa	320
6.1.2. Porez na dohodak	322
6.1.3. Izvješćivanje na Obrascu JOPPD	323
6.1.4. Primjeri obračuna poduzetničke plaće	323
6.2. Umirovljenici i ostvarivanje dohotka od obrta	332
6.3. Mirovanje obveze doprinosa	332
7. Spajanje obrta i trgovačkog društva	333
7.1. Obrtnik – obveznik poreza na dohodak	333
7.2. Obrtnik – obveznik poreza na dobit	333

XX. Promjena sustava oporezivanja – od dobiti na dohodak	337
1. Što znači promjena metode utvrđivanja porezne osnovice?	337
2. Poslovne knjige i evidencije	338
3. Obračunavanje i plaćanje PDV-a	339
4. Plaćanje predujmova poreza na dohodak	340
5. Plaćanje obveznih doprinosa	340
6. Ispravak primitaka i izdataka u prvoj godini utvrđivanja dohotka	340
6.1. Pozicije koje se iskazuju kao poslovni primici	341
6.2. Pozicije koje se iskazuju kao poslovni izdaci	342
7. Evidentiranje primitaka i izdataka u godini prijelaza	343

SPECIFIČNOSTI POJEDINIH DJELATNOSTI

I. Poslovanje obrtnika u trgovini	353
1. Poslovanje obrtnika u trgovini na veliko	353
1.1. Poslovne knjige i evidencije	354
1.1.1. <i>Poslovne knjige u trgovini na veliko</i>	354
1.2. Obavljanje trgovine na veliko	356
1.2.1. <i>Nabava robe na veliko</i>	357
1.2.2. <i>Prodaja robe na veliko</i>	361
1.3. Primjer evidentiranja poslovnih promjena kod trgovine na veliko robom	363
2. Poslovanje obrtnika u trgovini na malo	369
2.1. Poslovne knjige i evidencije u trgovini na malo	370
2.2. Obavljanje trgovine na malo	373
2.2.1. <i>Uvjeti za obavljanje trgovine</i>	374
2.2.2. <i>Nabava robe i zaduženje prodavaonice</i>	375
2.2.3. <i>Prodaja robe iz trgovine na malo</i>	377
2.2.4. <i>Napomene u svezi evidentiranja poslovnih promjena u trgovini na malo</i>	382
2.2.4.1. <i>Tko ne mora osigurati podatke iz čl. 16. ZoT-a ?</i>	383
2.3. Primjena odredaba Zakona o zaštiti potrošača	383
2.4. Primjer evidentiranja poslovnih promjena kod obrtnika - trgovca na malo	386
III. Poslovanje u cvjećarskoj djelatnosti	393
1. Proizvođači cvijeća	393
1.1. Prodaja vlastitih proizvoda - cvijeće	394
1.2. Prodaja na veliko	395
1.3. Prodaja na malo	397

1.4. Izdaci u proizvodnji cvijeća	397
1.5. Primjeri evidentiranja poslovnih promjena kod proizvođača cvijeća	398
2. Trgovina na veliko cvijećem	404
2.1. Primjeri evidentiranja poslovnih promjena kod trgovine na veliko cvijećem	407
3. Trgovina na malo cvijećem	410
3.1. Primjeri evidentiranja poslovnih promjena kod trgovine na malo cvijećem	416
4. Cvjećar – aranžer	421
4.1. Primjeri evidentiranja poslovnih promjena kod cvjećara – aranžera	422
5. Umjesto zaključka	427
IV. Poslovanje obrtnika mesara	431
1. Poslovne knjige i evidencije	432
1.1. Poslovne knjige i evidencije u sustavu poreza na dohodak	432
1.2. Poslovne knjige u sustavu PDV-a	432
1.3. Poslovne knjige u trgovini	432
2. Poslovanje mesara proizvođača mesa i mesnih proizvoda	433
2.1. Nabava sirovina za proizvodnju i preradu mesa	434
2.2. Klanje nabavljenih živih životinja	436
2.3. Proizvodnja mesa i mesnih proizvoda	438
2.3.1. Proizvodnja mesa	439
2.3.2. Proizvodnja mesnih proizvoda	441
3. Poslovanje mesara trgovaca	443
3.1. Prodaja mesa i mesnih proizvoda na veliko	444
3.2. Prodaja mesa i mesnih proizvoda na malo	445
4. Primjer evidentiranja poslovnih promjena u proizvodnji i prodaji mesa i mesnih proizvoda	450
V. Poslovanje obrtnika pekara	457
1. Poslovne knjige i evidencije	457
1.1. Poslovne knjige i evidencije u sustavu poreza na dohodak	458
1.2. Poslovne knjige u sustavu PDV-a	458
1.3. Knjiga KEUB	459
1.4. Poslovne knjige u trgovini	460
2. Proizvodnja pekarskih proizvoda	462
2.1. Gubici u proizvodnji pekarskih proizvoda	464
3. Prodaja pekarskih proizvoda	465
3.1. Prodaja pekarskih proizvoda na veliko	466
3.2. Prodaja pekarskih proizvoda na malo	468

4. Vraćeni (neprodani) pekarski proizvodi	473
5. Primjeri evidentiranja poslovnih promjena u proizvodnji i prodaji pekarskih proizvoda	474
XVI. Evidentiranje poslovnih promjena kod frizera, kozmetičara, pedikera i sličnih djelatnosti	483
1. Poslovne knjige i evidencije	484
2. Izdavanje računa	487
3. Primjer evidentiranja nekih poslovnih promjena kod kozmetičara	489
XIX. Poslovanje obrtnika prijevoznika tereta u cestovnom prometu	499
1. Općenito o prijevozu tereta u cestovnom prometu	499
1.1. Licencije	500
1.2. Prijevoz tereta	501
1.3. Prijevoz tereta za vlastite potrebe	502
2. Oporezivanje usluga prijevoza tereta (dobara) PDV-om	502
2.1. Oporezivanje usluga prijevoza dobara koju hrvatski porezni obveznik zaračunava drugom hrvatskom poreznom obvezniku	503
2.2. Oporezivanje usluga prijevoza dobara između hrvatskih i inozemnih poreznih obveznika	504
2.3. Oporezivanje usluga prijevoza dobara osobama koje nisu porezni obveznici	505
2.4. Oporezivanje usluga prijevoza dobara pri izvozu dobara	506
2.5. Oporezivanje usluga prijevoza pri uvozu dobara	508
3. Primjer evidentiranja poslovnih promjena kod obrtnika prijevoznika tereta (dobara) u cestovnom prometu	509
VIII. Poslovanje obrtnika prijevoznika putnika u cestovnom prometu	515
1. Općenito o prijevozu putnika u cestovnom prometu	516
1.1. Licencije	518
1.2. Prijevoz putnika	518
2. Poslovne knjige i evidencije	522
2.1. Poslovne knjige i evidencije u sustavu poreza na dohodak	523
2.2. Poslovne knjige u sustavu PDV-a	525
3. Oporezivanje usluga prijevoza putnika u cestovnom prometu PDV-om	528
3.1. Oporezivanje usluga prijevoza putnika u RH koju hrvatski porezni obveznik zaračunava drugom hrvatskom poreznom obvezniku ili osobama koji nisu porezni obveznici	529
3.2. Oporezivanje usluga prijevoza putnika koju obavi hrvatski porezni obveznik inozemnom poreznom obvezniku ili osobi koja nije porezni obveznik	531

4. Primjer evidentiranja poslovnih promjena kod obrtnika prijevoznika putnika u cestovnom prometu	533
VIII. Poslovanje obrta ugostitelja	539
1. Općenito o ugostiteljskoj djelatnosti	539
2. Oporezivanje ugostiteljske djelatnosti	541
2.1. Poslovne knjige i evidencije	542
2.2. Ugostitelji obveznici PDV-a	543
2.3 Porez na potrošnju	544
3. Evidentiranje poslovnih promjena	545
3.1. Nabava i evidentiranje dugotrajne materijalne imovine	545
3.2. Nabava sirovina i materijala	546
3.3. Utrošak sirovina i materijala	546
3.4. Izdavanje računa i priznavanje primitaka od poslužene hrane i pića	546
4. Primjer evidentiranja poslovnih promjena	547
IX. Poljoprivrednik i samostalna djelatnost	557
1. Poljoprivrednik – porezni obveznik	558
2. Dohodak od samostalne djelatnosti	559
2.1. Poslovni primici	560
2.1.1. <i>Naplata prodanih poljoprivrednih proizvoda i obavljenih usluga</i>	560
2.2. Poslovni izdaci	562
2.2.1. <i>Sezonski rad u poljoprivredi</i>	562
3. Dugotrajna imovina	565
4. Prodaja poljoprivrednih proizvoda	566
4.1. Prodaja na veliko	568
4.2. Prodaja na malo	570
5. Nabava dobara i usluga	575
6. Doprinosi za obvezna osiguranja	576
7. Primjeri evidentiranja poslovnih promjena kod poljoprivrednika	576